

L'illa de l'Arxiduc

Bé farien tots els alemanys que avui desembarquen a Mallorca de fer un cop d'ull, passatger i tot, a l'atzarosa vida d'aquell extraordinari aristòcrata que fou l'arxiduc Lluís Salvador d'Àustria i Toscana. A alguns mallorquins tampoc no els faria cap mal de recordar, un poc més sovint, la germànica devoció d'aquell noble cap a la seva terra.

"S'Arxiduc", com encara és conegut i reverenciat popularment a l'illa, va fer de tot. Però per damunt de qualsevol altra condició, va ser un gran inquiet. Un bon dia es va enamorar de la costa agresta de ponent, i va decidir instal·lar-hi el seu petit paradís. Com fan tants altres forasters avui, va comprar quatre pedres per dos rals i hi va bastir el seu somni. No pas un somni qualsevol, no: va triar les restes del col·legi de llengües orientals de Miramar, allà on Ramon Llull havia imaginat el primer fòrum intercultural d'Europa.

Ben pesant, amb la Mediterrània als peus, la catifa de pins i roca que anava a trobar les aigües braves, i totes aquelles estampes que ens regala el paisatge entre Valldemossa i Deià, no ens ha d'estranyar que l'Arxiduc abraqués Mallorca amb les dues mans. No ens ha de sorprendre que comptés amics i amants de totes les extraccions, des de gent pagesa fins a destacats i tibats *botifarres*. No ens ha de sorprendre que Rusinol o Verdaguer o tants d'altres fessin estada al seu verger. Ni que escrivís obres de geografia, botànica o història sobre les illes, ni que recopilés, en català, un recull notable de rondalles mallorquines.

No, més aviat el que ens ha d'estranyar és que l'embriaguesa del noble personatge no s'encomani en massa als visitants dels nostres dies. Que potser Mallorca ha perdut el seu encanteri? Un poquet, no ens enganyem. L'illa de la calma comença a ser un turment per als

Lluís Salvador d'Àustria, "S'Arxiduc", es va apoderar, entre d'altres, de les restes del col·legi oriental de Miramar, on Ramon Llull havia imaginat el primer fòrum intercultural d'Europa.

nostàlgics, i l'embriaguesa nòrdica més sonada és la dels *xiringos* de platja al mes d'agost.

Què diria avui, l'arxiduc Lluís Salvador, de la seva pàtria d'adopció? Alerta, no parlem d'un enamorat platònic, ni d'un monògam. L'home admirava les postes de sol i respirava aires purs, però també entrava a fons en els plecs de la pell mallorquina. Quan va marxar a fer la volta al món, o quan navegava per les costes llatines, sempre s'enduia algun o alguna mallorquina –sovint, una *troupe* sencera, no sempre destra en oficis de marinera–. S'enyorava prou per a

tornar, però mai tant com per fer d'ermità. Vull dir que gent amb tanta vida com s'Arxiduc no s'esperaven. Esguardaven el món amb aquells ulls alhora savis i incansables, que mentre s'interessaven per tot no s'espantaven de res. De ben segur, l'aristòcrata contemplaria la Mallorca d'avui amb els ulls tristos i serens, es grataria la barbata i amollaria un mig somriure. Potser encara trobaria la manera d'apassionar-se per algun racó de camp, un bocí de dona i un rodolí ben dit.

Alfred Bosch